

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 30. maj 2023

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en partnerdrabskommission

[af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, DD, LA, IA og SP) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, KF, DF, EL, RV, ALT og SIU) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Nye Borgerlige og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at der ifølge justitsministerens svar på spørgsmål 13 ikke findes studier, der indeholder en systematisk gennemgang af partnerdrab og ofrenes kontakt til myndighederne forud for et drab. Med andre ord findes den viden, som forslaget om partnerdrabskommissionen skal frembringe, ikke i en dansk kontekst.

SF forstår derfor ikke, hvorfor der ikke nedsættes en partnerdrabskommission, som i hvert tilfælde af partnerdrab og partnerdrabsforsøg analyserer dette for at finde ud af, hvor vi kunne lære noget, som kan forebygge andre tilfælde af partnerdrab eller forsøg herpå. Det er den største enkeltstående kategori af drab herhjemme, og dermed kan mange liv potentielt reddes, hvis vi bliver klogere på området.

I sagen om skyderiet i Fields, hvor tre mennesker blev dræbt, førte det til en massiv granskning af, hvor det gik galt. Alle sejl blev sat til for at se, hvor – og om – vi kunne have fanget signaler og forebygget, at tre mennesker blev dræbt. Sagen førte til konkrete anbefalinger til myndighederne, og SF mener, at metoden også kan og bør anvendes i forbindelse med partnerdrab.

I Norge, Sverige og England gennemgår myndighederne systematisk partnerdrab for at tage ved lære og forebygge både alvorlig vold og drab.

I England og Wales har det siden 2011 været lovpligtigt at lave et såkaldt domestic homicide review. Her skal myndighederne efter et drab i hjemmet kortlægge både forbrydelsen og forløbet op til, og derefter kommer de med anbefalinger til myndighederne om, hvordan lignende sager kan undgås i fremtiden.

»Jeg oplever, at domestic homicide reviews har tvunget professionelle til at tage vold i nære relationer alvorligt, forstå, hvad der på spil, og lære af det«, siger Frank Mullane, der er repræsentant for en pårørendeorganisation i England, i Politikens artikel »Eksperter og politifolk: Danmark bør nedsætte en havarikommission for partnerdrab« fra den 3. oktober 2022.

I Sverige har Socialstyrelsen siden 2012 lavet lovpligtige dødsfaldsudredninger. Her gennemgår man forløbet flere år forud for drabssagerne for at fastslå, om der var myndighedskontakt, og om der kunne have været gjort noget for at forhindre drabet. I den seneste udredning blev der peget på 33 svagheder i myndighedernes håndtering. Det er f.eks. blevet afdækket, at myndighederne ofte var de eneste, en voldsudsat havde kontakt til, men at man sjældent spurgte ind til volden.

I Norge nedsatte man en partnerdrabskommission, som gennemgik, hvor der havde været kontakt med eksempelvis politi, socialvæsen eller sundhedspersonale. Kommissionen skulle undersøge, om myndighederne havde svigtet deres ansvar over for borgeren, og hvad man fremover kunne gøre for at forhindre partnerdrab. Efterfølgende kom de med en række anbefalinger, som er ved at blive implementeret. Den norske regering har netop besluttet at oprette en permanent partnerdrabskommission, som træder i kraft fra 2023.

SF konstaterer, at der også er kræfter i politiet, som anbefaler en partnerdrabskommission, jf. ovennævnte artikel i Politiken, hvor en analytiker fra Nordsjællands Politi udtaler

sig positivt om den. Han arbejder i det daglige med at kortlægge mønstre i anmeldelser om vold i nære relationer.

SF ærgrer sig over, at et anmeldt samråd ikke blev afholdt på grund af behandlinger i folketingssalen, der trak ud, og at det tidsmæssigt ikke var muligt at beramme et nyt samråd inden afstemning om forslaget. SF mener, det havde været gavnligt med dialog om, hvordan en partnerdrabskommission kan supplere det arbejde, som igangsættes med SSA-forhandlingerne og partnerskabet på området, men også at få illustreret, at med regeringens afvisning af forslaget kommer forskningen til at have en blind vinkel.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener, at partnervold og partnerdrab er et stigende problem i Danmark, som skal tages meget alvorligt.

Derfor anerkender DD, at der er et behov for, at vi får undersøgt, hvad vi kan gøre for at komme partnervold og partnerdrab til livs. I en sådan undersøgelse vil det være hensigtsmæssigt at afdække årsagerne til partnervold og partnerdrab, så der på længere sigt kan udformes nogle konkrete initiativer, der kan medføre bedre forebyggende indsatser fra de relevante myndigheder for at undgå partnervold og partnerdrab.

I starten af marts 2023 blev der afsat 136 mio. kr. til 14 initiativer, der skal indgå i en ny handlingsplan mod partnervold og partnerdrab, hvilket skete som led i aftalen om fordelingen af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet (SSA-reserven). DD mener, at det er meget positivt og mener derfor ikke, at der er yderligere behov for en kommission på nuværende tidspunkt. På den baggrund støtter DD ikke forslaget, selv om partiet anerkender intentionen. For vi skal sikre, at der sker færre partnerdrab og mindre partnervold i Danmark.

Bjørn Brandenburg (S) Fie Hækkerup (S) Frederik Vad (S) Kasper Sand Kjær (S) Rasmus Prehn (S) Rasmus Stoklund (S)
Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Morten Dahlin (V) Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M)
Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU) Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP)
Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd. Sólbjörg Jakobsen (LA) Mai Mercado (KF) nfm.
Niels Flemming Hansen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Peter Kofod (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)
Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Astrid Carøe (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Torsten Gejl (ALT)

Nye Borgerlige og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 17. marts 2023 og var til 1. behandling den 12. maj 2023. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 samrådsspørgsmål til justitsministeren og ministeren for ligestilling til mundtlig besvarelse. Samrådet blev aflyst. Ministrene har efterfølgende sendt udvalget deres talepapir, der skulle have dannet grundlag for ministrenes besvarelse af spørgsmålet, jf. svar på spørgsmål 18.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 17 spørgsmål til justitsministeren og 1 spørgsmål til justitsministeren og ministeren for ligestilling til skriftlig besvarelse, som ministrene har besvaret.

Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		